

การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความในมุมมองของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด

อาวุธ ประวาศวิน

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
และคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ได้พิจารณาปัญหาพิเศษของ อวุธ ประวาสวิน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและ
ภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

(ดร.รังสรรค์ ม่วงโสทร)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัญ ธารเสนา)

กรรมการ

(ดร.นุชกานดา กิตติสุภวัฒนา)

กรรมการและเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัญ ธารเสนา)

วันที่ ๑๒ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาเรื่องการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความในมุมมองของ
ลูกความ ในศาลจังหวัดตราด สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์
ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยเฉพาะอาจารย์รังสรรค์ ม่วงโสธรส ในฐานะที่ปรึกษางานวิจัย
ที่ได้ให้คำแนะนำ และการตรวจทาน ตลอดจนให้คำแนะนำแก้ไข อาจารย์พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาจันทบุรี วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ในฐานะกรรมการ
สอบปัญหาพิเศษ ที่ได้ให้คำชี้แนะในการดำเนินงานวิจัย นายปรีชา สิงห์พันธุ์ ประธานทนายความ
จังหวัดตราด ในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วง
ด้วยดี ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้
การศึกษาครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ หากขาดความร่วมมือจากลูกความของทนายความ
ที่ตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่น และกลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกความของทนายความ
ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดี ช่วงเดือน มกราคม-มีนาคม 2556 ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
และได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน ทำให้ได้ผลการศึกษาที่เป็นประโยชน์วงการวิชาชีพทนายความ
ตลอดจนผู้ที่มิได้เอ่ยนาม ณ ที่นี้ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษา
ขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างยิ่ง

อาวุธ ประวาศวิน

54930183: สาขาวิชา: การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; รป.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

คำสำคัญ: การปฏิบัติตน/ จรรยาบรรณ/ ทัศนคติในศาลจังหวัดตราด

อาวุธ ประวาศวิน: การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความ ในมุมมองของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด (WORKING ACCORDING TO THE ETHICS OF THE LEGAL PROFESSIONAL CODE FROM THE PERSPECTIVE OF CLIENTS IN TRAT PROVINCIAL COURT) อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ: รังสรรค์ ม่วงโสรัส, รป.ด., 77 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การศึกษาเรื่อง “การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความในมุมมองของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของลูกความต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความ ในศาลจังหวัดตราด และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของลูกความต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความ ในศาลจังหวัดตราด จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ลูกความของทนายความที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาดีในศาลจังหวัดตราด จำนวน 80 คน กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ .05 การเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) t-test และ One-way ANOVA กรณีที่พบความแตกต่างรายคู่ใช้วิธี LSD

ผลการศึกษาพบว่าลูกความมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความ ในศาลจังหวัดตราด ทั้ง 3 ด้าน ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อแยกเป็นรายด้าน ลูกความมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความ ในศาลจังหวัดตราด ในด้านจรรยาบรรณต่อศาลและในศาลอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านจรรยาบรรณต่อทนายความด้วยกันและต่อประชาชนอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และด้านจรรยาบรรณต่อลูกความอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของลูกความต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความ ในศาลจังหวัดตราด จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ลูกความที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความ ในศาลจังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน ส่วนลูกความที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความ ในศาลจังหวัดตราดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

54930183: MAJOR: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.P.A.

(PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)

KEYWORDS: SELF-CONDUCT/ ETHICS/ LAWYERS IN TRAT PROVINCIAL COURT

ARWUT PRAWADWIN: WORKING ACCORDING TO THE ETHICS OF THE
LEGAL PROFESSIONAL CODE FROM THE PERSPECTIVE OF CLIENTS IN TRAT
PROVINCIAL COURT. ADVISOR: RUNGSON MAUNGSOROT, D.P.A. 76 P. 2013.

The study entitled 'Self-conduct according to the code of conduct of lawyers in perspective of clients in Trat provincial court' was a quantitative study attempting to study level of opinions of clients conducting according to code of conduct of lawyers in perspective of clients in Trat provincial court and to compare clients' opinions towards the conduct according to code of conduct of lawyers in perspective of clients in Trat provincial court with personal characteristics including gender, age, social status and education level. The subjects were 80 clients whose cases were still in the process in Trat provincial court. The error to select the subject was 0.05. The data were collected using accidental sampling technique. The statistics used in this study were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and One-way ANOVA and in case of having difference in pair, LSD was applied.

The findings showed that clients expressed their opinions towards the conduct according to code of conduct of lawyers in Trat provincial court in overall at the highest level. While considering in each of three aspects, it was found that the ethics to the courts and ethics in the court were at the highest level. The second rank was the ethics to the lawyers and to the public with the high level of agreeing. The last rank were ethics to the clients at the high level of agreeing as well. The comparison of clients' opinions towards the conduct according to code of conduct of lawyers in Trat provincial court with personal characteristics found that clients with different gender, age, and education level had no different opinions towards the conduct according to the code of conduct of lawyers in Trat provincial court whilst clients with different social status expressed different opinions towards the conduct according to the code of conduct of lawyers in Trat provincial court at the significant level of .05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ.....	20
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทนายความ.....	26
พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
เกณฑ์การแปลผล.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	51
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	51
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของลูกความต่อการปฏิบัติงาน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความในมุมมองของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด.....	53
ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	57
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	63
อภิปรายผลการวิจัย.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	68
บรรณานุกรม.....	70
ภาคผนวก.....	74
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	77

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล.....	51
2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของลูกความต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความในมุมมองของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด ในภาพรวม จำแนกตามด้าน.....	53
3 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของลูกความ ต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความในมุมมองของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด ด้านจรรยาบรรณต่อศาลและในศาล.....	54
4 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของลูกความ ต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความในมุมมองของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด ด้านจรรยาบรรณต่อลูกความ.....	55
5 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของลูกความ ต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความในมุมมองของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด ด้านจรรยาบรรณต่อทนายความด้วยกันและต่อประชาชน.....	56
6 การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นของลูกความต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ วิชาชีพทนายความในมุมมองของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด.....	57
7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของลูกความต่อการปฏิบัติตาม ตามจรรยาบรรณวิชาชีพทนายความในมุมมองของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด จำแนกตามอายุของลูกความ.....	58
8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็น ของลูกความต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพทนายความในมุมมอง ของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด จำแนกตามอายุ.....	58
9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของลูกความต่อการปฏิบัติตาม ตามจรรยาบรรณวิชาชีพทนายความในมุมมองของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด จำแนกตามสถานภาพทางสังคมของลูกความ.....	59
10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็น ของลูกความต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพทนายความในมุมมอง ของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด จำแนกตามสถานภาพทางสังคม.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของลูกความต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพทนายความในมุมมองของลูกความในศาลจังหวัดตราด จำแนกตามสถานภาพทางสังคม.....	60
12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของลูกความต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพทนายความในมุมมองของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด จำแนกตามการศึกษาของลูกความ.....	61
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของลูกความต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพทนายความในมุมมองของลูกความ ในศาลจังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา.....	61
14 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	62

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
---	---------------------------	---

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University